

35. Szentháromság utáni ötödik vasárnap.AZ ATYA .

Lukács 15,20-24.28.31-32
Jeremiás 31,20-28

Harmadik vasárnap hangzik közöttünk Isten Igéjének üzenete a tékozló fiú példázatából. Amint a kisebbik fiuban "a vámszedőket és a bűnösöket", a nagyobbik fiuban "az írástudókat és a farizeusokat", most az atyában a mi mennyei Atyánkat kell szemlélnünk. Az atyáról egyetlen nagy üzenet hangzik e példázatban; az, hogy szeret.

Isten Lelke segítségével hat pontban foglalom most össze, milyen az Ő szeretete.

1. Elengedő szeretet.

Amikor a fiú kéri a vagyont, az atya szó nélkül odaadja a törvényes részt. Egy szóval sem marasztalja, nem tartja otthon; elengedi. Talán azt gondoljuk egy pillanatra: nem is szerette igazán, amiért elengedte. De igen, szerette. Mert az az igazi szeretet, amely nem akar erővel, kényszerrel visszatartani. Nem az az igazi szeretet, amely azt mondja: "Hiába akarsz elmenni, én úgy sem engedlek el." Nem, az igazi szeretet elenged. Így

Így hagyja Isten az embert a maga útján járni. Így enged el Isten sokszor egész népeket, hadd lássák meg, mire jutnak nélküle. Amikor sokan visszavonultak és nem jártak többé Jézus Krisztussal, Megváltónk csak ennyit kérdezett a tizenketőtől: "Vajjon ti is el akartok-e menni?" /Jn 6,66-67/ Bizony, ez a kérdés azt jelenti, hogy Ő senkit sem tart maga mellett erőszakkal. Mert a mi Istenünk szeretete elengedő szeretet.

2. Váró szeretet.

Azt hallottuk a példázatból, hogy amikor még távol volt a kisebbik fiú, meglátta őt az atyja. Mit jelent ez, ha nem azt, hogy várta. Mindíg, minden napon várta. Reggel azzal kezdte a napot, este azzal fejezte be, hogy elnézett arrafelé, ahonnan jönnie kellett a fiúnak. Mert az igazi szeretet tud várni. Akit igazán szeretünk arra várunk, ha kell esztendőket, ha kell évtizedeket, de várunk.

Amikor elfogy a szeretet, akkor nem várunk arra a másokra. Valaki elmesélte, hogy élete egy nehéz szakaszában három esztendőt töltött börtönben. De az igazi nagy megpróbáltatás nem ez volt, hanem az, amikor kiszabadult és hazament; amikor távratozott feleségének, hogy megyek, s amikor leszállt a vonatról nem várta senki. Amikor hazament, az asztalon egy levelet talált, amelyben csak ennyi állt: „Ne haragudj, elmentem!” „Úgy éreztem, - folytatta -, ezt nem lehet kibírni, ebbe belehasad a szívem. Csak ráborultam az asztalra és hajnalig zokogtam...”

Testvér, hírdetem neked örvendező szívvel, hogy a mi Istenünk szeretete nem fogyott el, Ő vár téged. Talán évek óta, talán évtizedek óta. Vár, hogy egyszer magadbaszállsz és elindulsz a hazafelé vezető úton, ajkadon a "megalázottak és megszorítottak" örök imájával: "Atyám, vétkeztem..."

3. Megelőző szeretet.

Amikor az atya meglátta a váravárt fiút, nem maradt ott, hanem odafutott, elébe futott. Mert az igazi szeretet az mindig megelőzi a másikat. Nem csupán vár, hanem elébeszalad. Így futott elénk Isten, a mi mennyei Atyánk a Jézus Krisztusban. A kálvini kegyesség különösen is hangsúlyozza ezt az Istennek elénk futását, minket megelőzését. Azt mondja erre :

predestináció. Távol áll tőlem, hogy e helyen a predestinációról szóló reformátori tanítást akár csak vázlatosan is elétek tárjam. Csak odamutatok, hogy igen, így van: Isten szeretete megelőzött bennünket. "Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket, és én rendeltelek titeket..." /Jn 15,16/ Megelőzött bennünket mind az örökkévalóságig.

S hogy megelőz bennünket akkor is, ha néha győzelmekek vannak az életünkben, erről ír szépen egyik versében a 20. század magyar költészetének forradalmi megújítója, a legnagyobb magyar költők egyike, Ady Endre:

"És hogyha néha-néha győzök,
Ő járt, az Isten járt előttem,
Kivonta kardját, megelőzött." /"Ádám, hol vagy?"/

4. Könyörülő szeretet.

Amikor meglátta, amikor elébe futott, megesett rajta a szíve, a nyakába esett és megcsókolgatta őt, mondja Jézus Krisztus az atyáról. Szó sincs itt szemrehányásról. Még csak ennyit sem mond: "Ugye megmondtam édes fiam?" Nem, innen távol van úgyve minden fajta szemrehányás. Itt csak könyörülő szeretet van. Mert az igazi szeretet "nem rója fel a gonoszt, ... mindent elfedez... mindent eltűr." /1 Kor 13,5-6/ Így szeret bennünket az Isten. Erről vall Dávid is a csodálatosan szép hálaadó zsoltárban, a 103. zsoltárban: "Amilyen könyörülő az atya a fiakhoz, olyan ~~vagy~~ könyörülő az Úr az őt félők iránt. Mert ő tudja a mi formáltatásunkat; megemlékezik róla, hogy por vagyunk." /13-14vk/

Jézus Krisztusról az van feljegyezve, hogy mikor látta a sokaságot "könyörületességre indult rajtuk, mert el voltak gyötörve és szétszórva..." /Mt 9,36/ Testvér, ha ránk tekint a mi Istenünk, ha engedjük láttatni magunkat: ne félj, nem a bű-

neink szerint bánik velünk. Odafut hozzánk, megcsókolgat, könnyörülő szeretetével magához ölel, megbocsát és fiúvá fogad. Mert a mennyei Atya szeretete

5. Fiúvá fogadó szeretet.

A fiú szívében az őszinte töredelmet éppen az mutatja, hogy nem tart igényt a fiúságra. Ő eljátszotta azt: "Nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hívattassam!" Elég, ha béres lehetek az atyai házban. - S minderre mi az atya válasza? "Hozzátok ki a legszebb ruhát, és adjátok fel rá; és húzzatok gyűrűt a kezére, és sarút a lábaira!" A fiú nem tud mást hozni, mint rongyait és vétke becsületes bevallását. "Az atya mégis szeretettel és gyöngédséggel veszi őt körül. A piszkos rongyok helyett a "legszebb ruhát" kapja meg. Isten a bűnöst a megigazulás drága köntösébe öltözteti, melyet Krisztus szerzett számunkra. Az újjára húzott gyűrű tulajdonképpen pecsét gyűrű, mely minden szabad embert megillet, ellentétben a rabszolgákkal...A lábakra húzott sarú azt a szilárdságot és bizonyosságot jelzi, amivel felléphetünk." /Eichhorn/ S tegyük hozzá: azt a készséget, amivel fel kell sarúznunk magunkat a békesség evangéliumának hirdetésére; az Atya megbocsátó, fiúvá fogadó szeretetének a hirdetésére.

Jézus Krisztusban minket fiává fogadott az Atya. Ezért valljuk Pál apostollal együtt boldogan: „A fiúságnak Lélekét kaptuk, aki által kiáltjuk: Abbá, Atyám. Ez a Lélek bizonyosságot tesz a mi lelkünkkel együtt, hogy Isten gyermekei vagyunk.” /Rm 8,15-16/

6. Személyválogatás nélküli szeretet.

Mindeddig (csak az atyának) a kisebbik fiú iránti szeretetét vizsgáltuk. Nem lenne teljes az atya szeretetéről szóló bizonyágtétel, ha nem mutatnák oda a nagyobbik fiú irán-

ti szeretetére. Senki nem vádolhatja ugyanis az atyát, hogy ő csak a kisebbik fiút szereti. Ugyanilyen türelmes, önmagát megalázó, eltűrő, megnyerni kész szeretettel szereti a nagyobbik fiút is. Mert a mi Istenünk szeretete nem személyválogató szeretet. Istennek nincsenek kedvencei. "Mert nincsen Isten előtt személyválogatás." / Rm 2,11/

Emlékezünk ennek a nagyobbik fiúnak a magatartására. Őcse hazaérkezésekor lett nyilvánvalóvá, hogy lélekben ő is mennyire eltávolodott az atyai háztól. Otthon volt, de csak a teste. Csak "betanított emberi parancsolat" volt minden engedelmissége. Hogy szemére veti atyjának az örömmünepet, s azt, hogy ő "kecskefiat" sem kapott. S mit tesz az atya? Megsértődik? Nem. "Atyja azért kimenve, kérlelte őt: fiam, te mindenkor velem vagy és mindenem a tied."

Elébbemegy ennek a fiúnak is. Magát megalázva kimegy a dacos, haragos, elégedetlen fiúhoz és kérleli. Őt is biztosítja szeretetéről, aki pedig abból kizárta magát. Nem kárhoztatja az ő szeretetlenségét sem, hanem szelíden és rábeszéléssel akarja megnyerni. Igen, mert őt sem akarja elveszíteni! Az atya tudja, hogy önigaz, kevély, a másikat lenéző, megvető lelkiületéből ennek a fiúnak is meg kell térni! S milyen cse-dálatos az atya szeretete!

Testvér, jól tudom, hogy végéremehetetlen a mi Istenünk szeretete. Csak néhány cseppet mutathattam fel az isteni szeretet óceánjából. De bár meglátnád, elfogadnád te is, hogy ez a szeretet téged is vár, és Jézus Krisztus egyetlenegy, tökéletes áldozatában téged is fiává fogad. Ne zárd ki magad ebből az isteni szeretetből! Engedd, hogy a te szívedet is rabul ejtse, meghódítsa, legyőzze! Úgy legyen, ámen.